

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobkyně:

X
bytem X
zastoupena advokátem JUDr. Vladimírem Kašparem
sídlem Na Poříčí 116/5, Liberec

proti

žalovanému:

Krajský úřad Libereckého kraje
sídlem U Jezů 642/2a, Liberec

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 7. 2019, sp. zn. X

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 15. 7. 2019, sp. zn. X., a rozhodnutí Městského úřadu Chrástava, odboru výstavby a územní správy, ze dne 19. 2. 2019, sp. zn. X, se pro nezákonnost zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se včas podanou žalobou domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Chrástava, odboru výstavby a územní správy (dále jen „stavební úřad“), ze dne 19. 2. 2019, sp. zn. X. Tímto prvostupňovým rozhodnutím stavební úřad podle § 116 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, uložil žalobkyni v postavení povinné uhrazení nákladů exekuce provedené na základě exekučního příkazu stavebního úřadu ze dne 4. 6. 2013, č. j. X, v celkové výši 195 823 Kč.
2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí připomněl dosavadní průběh řízení s tím, že původní rozhodnutí stavebního úřadu ohledně úhrady exekučních nákladů bylo žalovaným zrušeno. Ve shora popsáném prvostupňovém rozhodnutí stavebního úřadu však již žalovaný žádá pochybení neshledal. Žalovaný uvedl, že exekuční příkaz byl vydán dne 4. 6. 2013 a na jeho základě došlo téhož dne k exekučnímu odstranění stavby (garáže) žalobkyně. Na základě toho bylo žalobkyni v souladu s § 116 odst. 3 a 4 správního řádu správně uloženo uhradit paušální částku 2 000 Kč a vzniklé hotové výdaje ve výši 193 823 Kč.
3. K odvolacím námitkám žalobkyně žalovaný uvedl, že předmětem odvolacího řízení je výhradně zákonnost a věcná správnost rozhodnutí o uložení úhrady exekučních nákladů. Nařízením odstranění stavby a vlastním provedením odstranění se dle žalovaného zabývalo jeho rozhodnutí ze dne 31. 1. 2018, sp. zn. X, které je v době vydání rozhodnutí žalovaného napadeno správní žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci a na které žalovaný odkázal. Žalovaný zopakoval, že v uvedeném rozhodnutí se mj. vypořádal i s námitkou neplatnosti žalobkyni udělené plné moci ze dne 23. 8. 2012 pro exekuční řízení. Exekuční příkaz byl navíc doručován i samotné žalobkyni. V den vydání exekučního příkazu a v den odstranění stavby existovalo vykonatelné rozhodnutí stavebního úřadu o nařízení odstranění stavby. To sice bylo následně zrušeno odvolacím orgánem, ale až dne 5. 6. 2013. Žalobkyně měla možnost provést odstranění stavby sama. Náklady exekuce jsou tvořeny paušální částkou 2000 Kč a hotovými výdaji, jejichž výše byla doložena fakturou zhotovitele prací.

III. Žaloba

4. Žalobkyně popsala sled událostí vedoucích k vydání rozhodnutí o odstranění stavby žalobkyniny garáže. Ta byla dle žalobkyně zbourána dne 4. 6. 2013 nezákonně, neboť exekuční příkaz ze dne 4. 6. 2013, č. j. X, nebyl žalobkyni nikdy doručen. Exekuce byla rovněž provedena po zrušení exekučního titulu. O povinnosti žalobkyně hradit exekuční náklady bylo od roku 2013 opakovaně rozhodováno, rozhodnutí správních orgánů však byla vždy zrušena. Exekuční náklady nelze po žalobkyni vymáhat, protože nemohl být vydán exekuční příkaz, když neexistoval exekuční titul, a exekuční příkaz nebyl žalobkyni ani řádně doručen. Exekuční titul ze dne 21. 3. 2013, č. j. X, byl zrušen žalovaným, tedy neexistuje.
5. Exekuční příkaz, nyní napadené rozhodnutí i exekuční výzva č. j. X byly doručovány do datové schránky advokáta JUDr. Vladimíra Kašpara, nikoliv žalobkyni. Není pravda, že žalobkyně odmítla exekuční příkaz převzít na místě při provádění exekuce. Skutečnost, že žalobkyně o exekuci věděla, když se dostavila na místo jejího provádění, nemůže být považována za doručení podle správního řádu. Nemůže obstát ani doručení exekučního příkazu do datové schránky JUDr. Kašpara, neboť mu žalobkyně pro exekuční řízení nikdy neudělila plnou moc. Exekuční řízení přitom není totožné s řízením nalézacím. Exekuční řízení tedy nebylo zahájeno v souladu se zákonem. Žalovaný se snaží zlegalizovat nezákonné odstranění stavby žalobkyně.

6. Žalobkyně dále rozporuje samotnou výši exekučních nákladů, kdy bylo vyúčtováno 124, 5 hodiny za třídění materiálu. Třídění se přitom zúčastnili dva lidé asi po dobu dvou dnů. Součástí vyúčtované částky je také poplatek za uložení 15 tun komunálního odpadu, který na místě nebyl, neboť jej žalobkyně předem odvezla sama. Stavební suť, která je pro žalobkyni stavebním materiálem, jí byla zcizena. Žalobkyně tedy byla postupem správních orgánů zkrácena na právech a vznikla jí škoda, když správní orgán zneužil a překročil meze správního uvážení.

IV. Vyjádření žalovaného

7. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále uvedl, že doručení exekučního příkazu bylo dostatečně prokázáno. Ve spise je založena plná moc udělená žalobkyní advokátu JUDr. Vladimíru Kašparovi, z níž není patrné, že by byla určena do jiného řízení. Žalovanému je z jeho činnosti známo, že žalobkyně je ve všech věcech souvisejících s odstraněním stavby garáže zpravidla zastoupena uvedeným zástupcem. Tvrzení žalobkyně, že právě v exekučním řízení zastoupena nebyla, považuje žalovaný za účelové. Žalobkyně případně měla udělenou plnou moc dostatečně specifikovat. Z postupu žalobkyně navíc plyne, že pravděpodobně byla i sama s exekučním příkazem seznámena, když uvádí, že stejně jako exekuční příkaz jí nebylo řádně doručeno ani napadené rozhodnutí, proti němuž přesto podala žalobu. Žalovaný navrhl, aby soud podanou žalobu zamítl.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

8. Ze správního spisu soud zjistil, že stavební úřad na podkladě rozhodnutí ze dne 21. 3. 2013, č. j. X, jakožto exekučního titulu, jehož obsahem byl mj. výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání proti němu, vydal exekuční příkaz ze dne 4. 6. 2013, č. j. X, k provedení exekuce odstraněním stavby garáže s opravnou a přístavby na stavební parcele č. 48/2 a 659 v k. ú. Chrastava I, obci Chrastava. Na exekučním příkazu je oprávněnou úřední osobou ručně poznamenáno, že povinná jej dne X v X hodin odmítla převzít s tím, že si jej převezme od svého právního zástupce JUDr. Kašpara. Exekuční příkaz byl dne X v X rovněž vypraven do datové schránky JUDr. Vladimíra Kašpara, k jeho doručení JUDr. Kašparovi došlo dne 6. 6. 2013. Do exekučního spisu byla před vydáním exekučního příkazu založena plná moc udělená žalobkyní JUDr. Vladimíru Kašparovi označená spisovou značkou X, která byla dle na ni otištěného podacího razítka stavebnímu úřadu předložena dne 24. 8. 2012.
9. Ze spisu dále plyne, že k zahájení bouracích prací na předmětné garáži žalobkyně došlo X X hodin, samotná demolice byla ukončena téhož dne v X hodin. Po provedení exekuce bylo o povinnosti žalobkyně uhradit exekuční náklady stavebním úřadem poprvé rozhodnuto již dne X. Prakticky od počátku exekučního řízení žalobkyně vznášela námitky v tom smyslu, že v řízení není nikým zastoupena. Z důvodu rušení rozhodnutí stavebního úřadu žalovaným či v jednom případě zdejším krajským soudem rozhodoval stavební úřad ve věci úhrady exekučních nákladů opakovaně až do 19. 2. 2019, kdy vydal výše popsané prvostupňové rozhodnutí, které k odvolání žalobkyně přezkoumal žalovaný napadeným rozhodnutím.

V. Ústní jednání

10. K projednání věci nařídil soud ústní jednání. Při něm účastníci setrvali na svých dosavadních stanoviscích. Jako důkaz soud provedl pouze rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2020, č. j. X, z nějž plyne, že v nalézacím řízení o odstranění stavby garáže žalobkyně došlo ke zrušení prvostupňového rozhodnutí a věc je vrácena stavebnímu úřadu k novému projednání. Žalobkyně netrvala na důkazních návrzích uvedených v žalobě, proto se jimi soud nezabýval.

VI. Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích žalobních bodů, kterými je v duchu dispoziční zásady, jíž je správní soudnictví ovládáno, vázán.
12. Napadené rozhodnutí považuje soud za řádně doručené zástupci žalobkyně, jenž dle obsahu správního spisu v průběhu exekučního řízení sám opakovaně předložil plnou moc udělenou mu žalobkyní. Nebylo proto třeba ukládat žalovanému, aby napadené rozhodnutí, o němž žalobkyně zjevně ví, znovu doručoval.
13. Soudu je z jeho činnosti známa situace v nalézacím řízení o odstranění stavby garáže žalobkyně, jehož zahájení předcházelo řízení exekučnímu, neboť zdejší soud v nedávné době přezkoumával rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2018, sp. zn. X vydané v nalézacím řízení. Exekučním titulem bylo v daném případě rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 21. 3. 2013, č. j. X, kterým byl mj. vyloučen odkladný účinek odvolání proti němu. Na základě tohoto rozhodnutí byl dne 4. 6. 2013 vydán exekuční příkaz a téhož dne byla předmětná stavba zdemolována. Dne 5. 6. 2013 bylo žalovaným vypraveno odvolací rozhodnutí datované dnem 3. 6. 2013, sp. zn. X, kterým byl exekuční titul zrušen.
14. Následně vzniklá situace byla v důsledku uvedeného specifická tím, že bylo dále vedeno řízení o odstranění stavby, která však již fakticky neexistovala, neboť byla v důsledku rozhodnutí stavebního úřadu zbourána. Klíčovým pro další postup správních orgánů byl později ve věci vydaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 2 As 139/2015-25, jímž Nejvyšší správní soud vyslovil, že v řízení o odstranění stavby je za této specifické situace třeba rozhodnout deklaratorním výrokem, čímž bude zabráněno odepření přezkumu otázky zákonnosti nařízení odstranění stavby. V návaznosti na tento závěr stavební úřad rozhodnutím ze dne 27. 6. 2017, č. j. X, určil, že v případě posuzované stavby byly ke dni 21. 3. 2013 splněny zákonem stanovené podmínky pro nařízení odstranění stavby a dále současně ke dni 4. 6. 2013, kdy byla stavba odstraněna, byly splněny zákonem stanovené podmínky pro její skutečné odstranění. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 1. 2018, sp. zn. X, na něž se odvolává i nyní napadené rozhodnutí vydané v exekučním řízení, neboť po vydání uvedeného rozhodnutí bylo v únoru, resp. v červenci 2019 rozhodnuto v prvním, resp. druhém stupni o povinnosti žalobkyně hradit exekuční náklady.
15. Zdejší soud však rozsudkem ze dne 25. 10. 2019, č. j. 59 A 35/2018-96, zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2018, sp. zn. X vydané v řízení o odstranění stavby. Kasační stížnost proti uvedenému rozsudku Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 27. 4. 2020, č. j. 1 As 463/2019-44. Žalovaný pak soudu předložil své v nalézacím řízení vydané navazující rozhodnutí ze dne 3. 7. 2020, č. j. X, jímž předchozí deklaratorní rozhodnutí stavebního úřadu zrušil a vrátil stavebnímu úřadu k novému projednání. Aktuální situace v řízení o odstranění stavby je tedy taková, že věc nyní projednává správní orgán I. stupně, jenž bude v souladu s ve věci vydanou správní judikaturou opětovně deklaratorně rozhodovat o splnění zákonných podmínek nařízení odstranění stavby.
16. Zmíněné deklaratorní rozhodnutí, které bude vydáno v řízení o odstranění stavby má v této specifické situaci svým způsobem nahradit exekuční titul, resp. má konstatovat, zda zákonné podmínky pro nařízení odstranění stavby byly nebo nebyly v době odstranění stavby dány, když konstitutivní rozhodnutí ve věci odstranění stavby již z povahy věci nepřichází v úvahu. Přitom, jak již zdejší soud konstatoval v rozsudku ze dne 27. 5. 2015, č. j. 59 A 37/2014-46, jímž rušil

jedno z řady předchozích rozhodnutí o exekučních nákladech v této věci, platí zásada závislosti (odvozenosti) exekučních rozhodnutí projevující se v daném případě odvozeností rozhodnutí o nákladech exekuce od zákonného exekučního titulu. Ukázalo-li by se, že exekuce nebyla proti žalobkyni zákonným způsobem nařízena, nemohlo by obstát rozhodnutí ukládající žalobkyni povinnost k úhradě nákladů takové exekuce. Tohoto principu si zjevně byly vědomy i správní orgány, které s rozhodnutím o nákladech exekuce vyčkaly až do pravomocného skončení nalézacího řízení.

17. Protože však bylo rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2018, sp. zn. X, jímž bylo nalézací řízení skončeno, v důsledku rozhodnutí správních soudů zrušeno (a následně došlo i ke zrušení prvostupňového rozhodnutí stavebního úřadu), není postaveno najisto, jak bude otázka zákonnosti nařízení odstranění stavby, tedy v podstatě otázka existence zákonného exekučního titulu, posouzena. Krajský soud si je vědom toho, že ke zrušení konečného nalézacího rozhodnutí došlo až v říjnu 2019, tedy po vydání nyní napadeného rozhodnutí a po podání žaloby proti němu. Přitom podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
18. Uvedené pravidlo nicméně není bezvýjimečné. Jak např. konstatoval Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 30. 4. 2010, č. j. 30 Ca 97/2008-53, „*jestliže v době mezi podáním žaloby proti rozhodnutí (o odvolání proti rozhodnutí) o náhradě exekučních nákladů podle § 116 správního řádu z roku 2004 a rozhodnutím soudu o ní je exekuční titul zrušen, je nutno - navzdory zásadě zakotvené v § 75 odst. 1 s. ř. s. - k této skutečnosti přihlídnout a shledat žalobu důvodnou.*“ V nynějším případě je situace téměř totožná s výjimkou toho, že s ohledem na popsané specifikum řešené věci nebyl po podání žaloby zrušen exekuční titul (ten byl zrušen již 5. 6. 2013), nýbrž bylo zrušeno rozhodnutí deklarující splnění podmínek pro nařízení odstranění stavby, a tedy do jisté míry suplující exekuční titul. Ke zrušení takového rozhodnutí je třeba obdobně přihlídnout i přesto, že k němu došlo po podání žaloby v této věci.
19. S ohledem na popsanou situaci tedy není namístě blíže se zabývat uplatněnými žalobními námitkami, neboť dosud nebylo pravomocně skončeno řízení o odstranění stavby žalobkyně, jehož výsledek je podstatný pro posouzení otázky existence zákonného exekučního titulu. Rozhodnutí o nákladech exekuce je za takových okolností předčasné.

VII. Závěr a náklady řízení

20. Z uvedených důvodů soud postupem podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost a věc mu podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil k dalšímu řízení. Protože popsanou nezákonností trpí již prvostupňové správní rozhodnutí, využil soud možnosti dané mu § 78 odst. 3 s. ř. s. a zrušil i rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V dalším řízení budou správní orgány vysloveným právním názorem soudu vázány dle § 78 odst. 5 s. ř. s., s rozhodnutím o otázce nákladů exekuce proto vyčkají výsledku řízení o odstranění stavby žalobkyně, jak to ostatně učinily již před vydáním nyní řešených rozhodnutí ve věci exekučních nákladů.
21. Podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Podle § 60 odst. 7 s. ř. s., jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává. V daném případě shledal soud důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 60 odst. 7 s. ř. s. v tom, že rozhodnutí žalovaného, jenž byl v řízení neúspěšný, bylo zrušeno výhradně z důvodu, který nastal až po vydání napadeného rozhodnutí. Proto soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 2. 9. 2020

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu